

Ta fram, genomföra och avsluta utbildningar

En utbildnings livscykel

VGR Akademin

Ta fram, genomföra och avsluta utbildningar

- en strukturerad process

Lärande är något som sker hela tiden oavsett om vi vill eller inte. Om lärandet är avsiktligt, planerat och har ett tydligt syfte och mål brukar det kallas utbildning. Det här materialet beskriver en strukturerad process för att ta fram, genomföra och avsluta utbildningar.

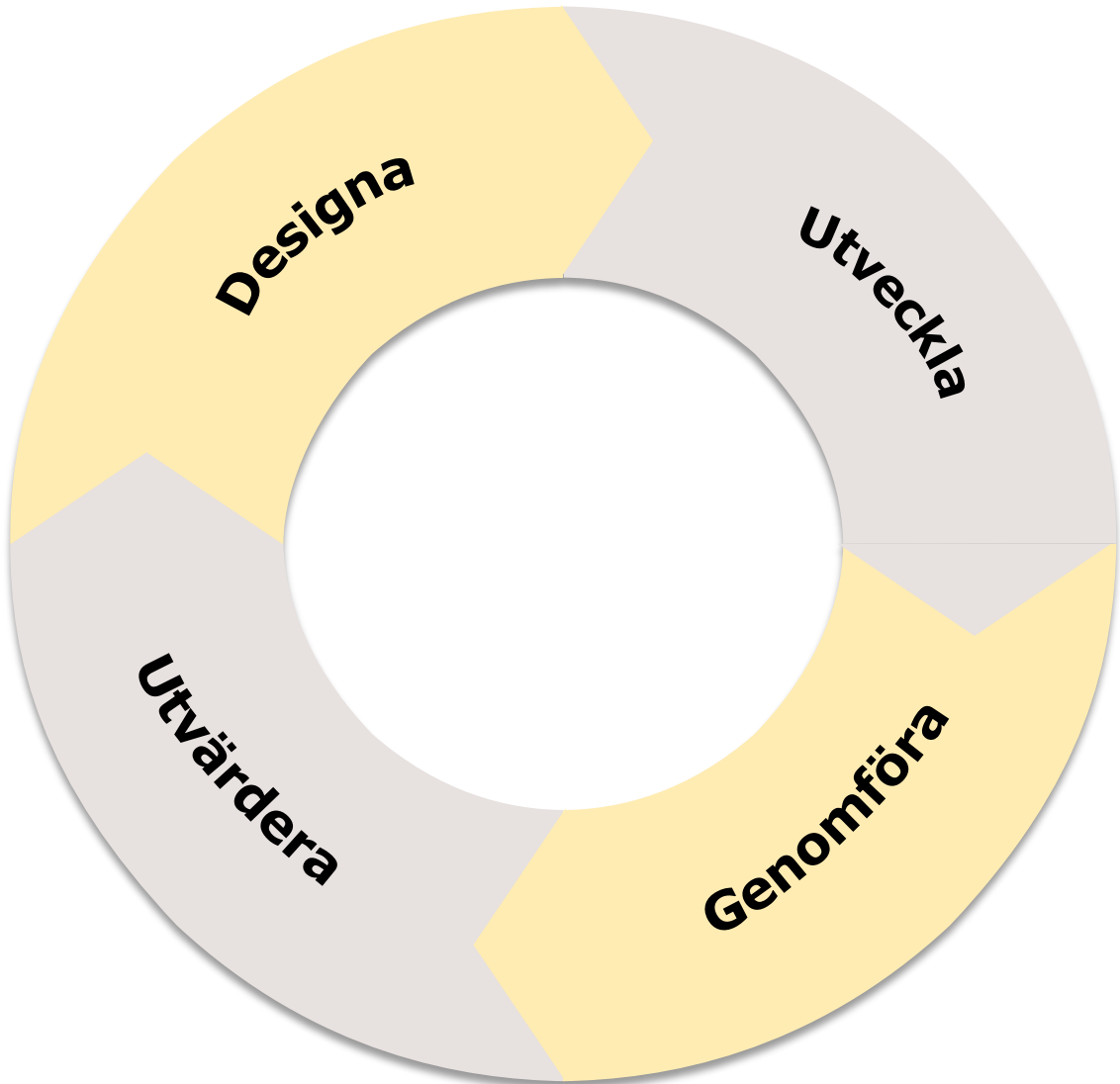
Presentationen vänder sig till dig som vill få en grundläggande helhetsbild av en utbildnings livscykel. Den beskriver processens olika faser, Analys, Design, Utveckla, Genomföra, Utvärdera och Avsluta samt vad varje fas handlar om och bör resultera i.

Det är ofta olika funktioner, roller och kompetenser som utför de olika faserna och dessa behöver förstå varandra. I presentationen ges exempel på frågor att ställa, olika roller som behöver bidra och aspekter att beakta. Avsikten är att ge stöd kring vad som behöver finnas på plats och vilka förutsättningar som krävs genom hela utbildningens livscykel. Målet är att kunna planera för helheten och involvera rätt kompetenser så flödet genom faserna flyter fint.

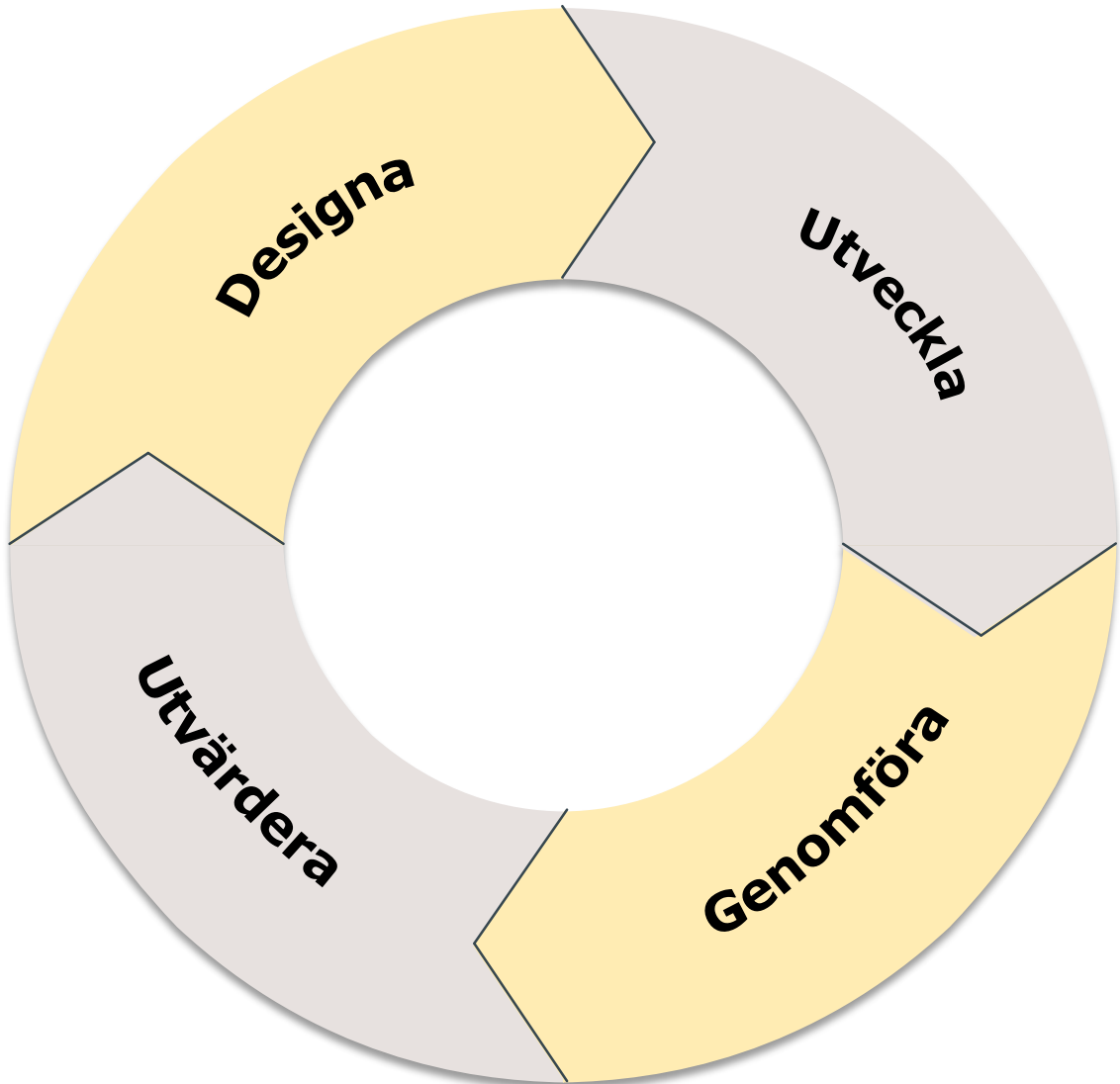
För att undersöka om det kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsbehov som finns kan lösas med hjälp av en utbildningsinsats behöver man förstå vilket problem man avser lösa. När man går in i Analysfasen har man egentligen redan landat i att det är en utbildning som ska tas fram, men det kan ändå, i de inledande faserna, visa sig att det var felaktigt och att inte är en utbildning som behövs utan något helt annat, t ex processutveckling, utveckling av tekniskt stöd, rekrytering, omställning etc. Det är då tacksamt att man identifierar det tidigt i processen och innan man tagit fram en utbildning som inte svarar mot behovet.

En utbildnings livscykel

En utbildnings livscykel

Analysera

Den här fasen är central för att den utbildning som tas fram ska skapa ett värde. Genom att fördjupa oss i de verksamhetsmål som utbildningen ska bidra till och vilka förändringar i arbetssätt som ska ske eller införas på arbetsplatsen, liksom hur målgruppen ser ut, ökas sannolikheten för att utbildningen leder till effekt i verksamheten.

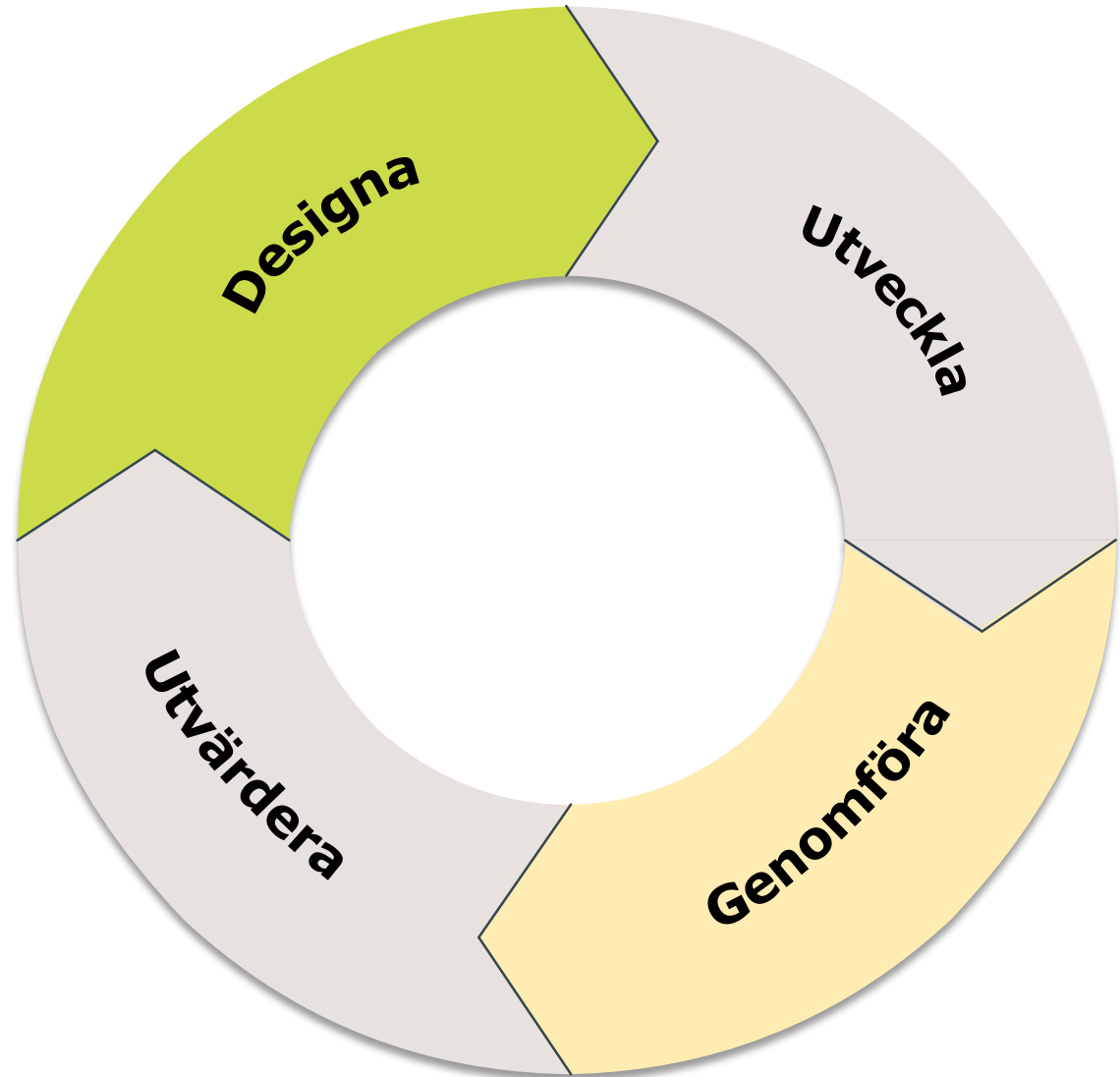
Exempel på frågor att ställa

- Vad ska utbildningen leda till? Vad ska deltagarna kunna göra efteråt? Vad behöver de då träna på?
- Vilken är målgruppen? Hur ser deras förutsättningar ut?
- Vilka resurser (pengar, tid, kompetens) har du? Är du själv? Har du gjort det här förut?
- Hur ser tidsplanen ut?
- Finns det något liknande idag?

Under den här fasen ska ni komma fram till:

- Målen för utbildningen:
 - Verksamhetsmål
 - Effektmål/Beteendeförändring
 - Lärandemål
- Förutsättningar och hinder
- Ramar: tidsram, budget, resurser
- Målgrupp
- Roller/kompetenser/personer som behövs i utvecklings- och förvaltningsarbetet

En utbildnings livscykel

Designa

I den här fasen designas själva utbildningen med dess pedagogiska upplägg inklusive form för genomförande. VGR:s pedagogiska grundprinciper kan vara ett stöd i det arbetet. Dessutom planeras det kommande arbetet, exempelvis för hur utbildningen ska förvaltas och utvärderas.

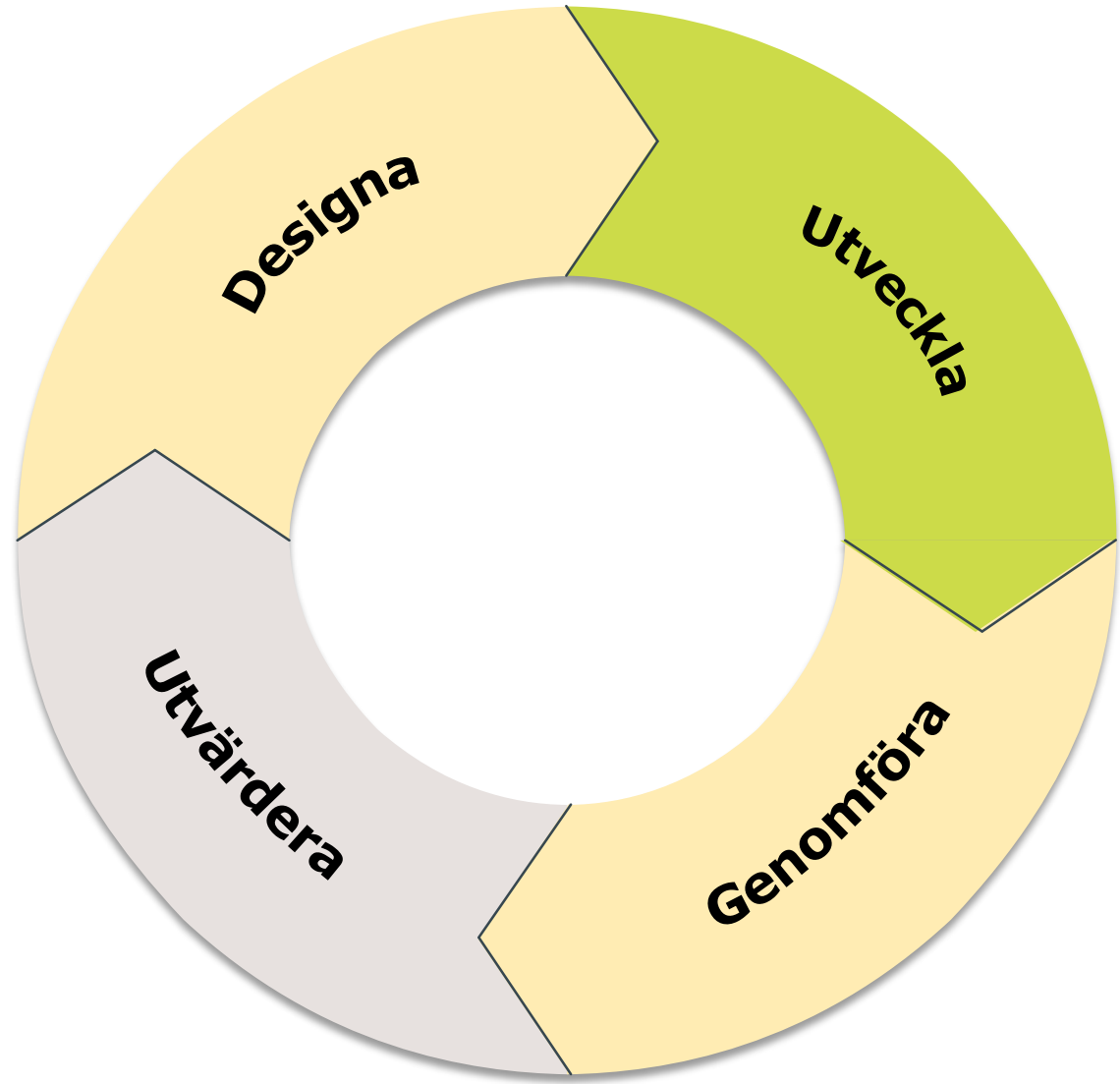
Exempel på frågor att ställa

- Vad ska deltagaren kunna göra efter utbildningen? Vilka ska lärandemålen vara?
- Hur ska deltagarna nå målen?
- Hur vet vi att de nått målen?
- Vilket pedagogiskt upplägg/läraktiviteter kan vi använda?

Under den här fasen ska ni komma fram till:

- Utbildningsplan inklusive pedagogiskt upplägg
- Plan för utbildningsadministration och deltagarhantering
- Plan för förvaltning inklusive förvaltningsorganisation
- Plan för utvärdering
- Plan för avveckling av utbildningen

En utbildnings livscykel

Utveckla

I den här fasen skapas och produceras de delar som utgör utbildningen, antingen av VGR eller via avrop från ramavtal. Här förbereds också utbildningsadministrationen och utbildningen kvalitetssäkras.

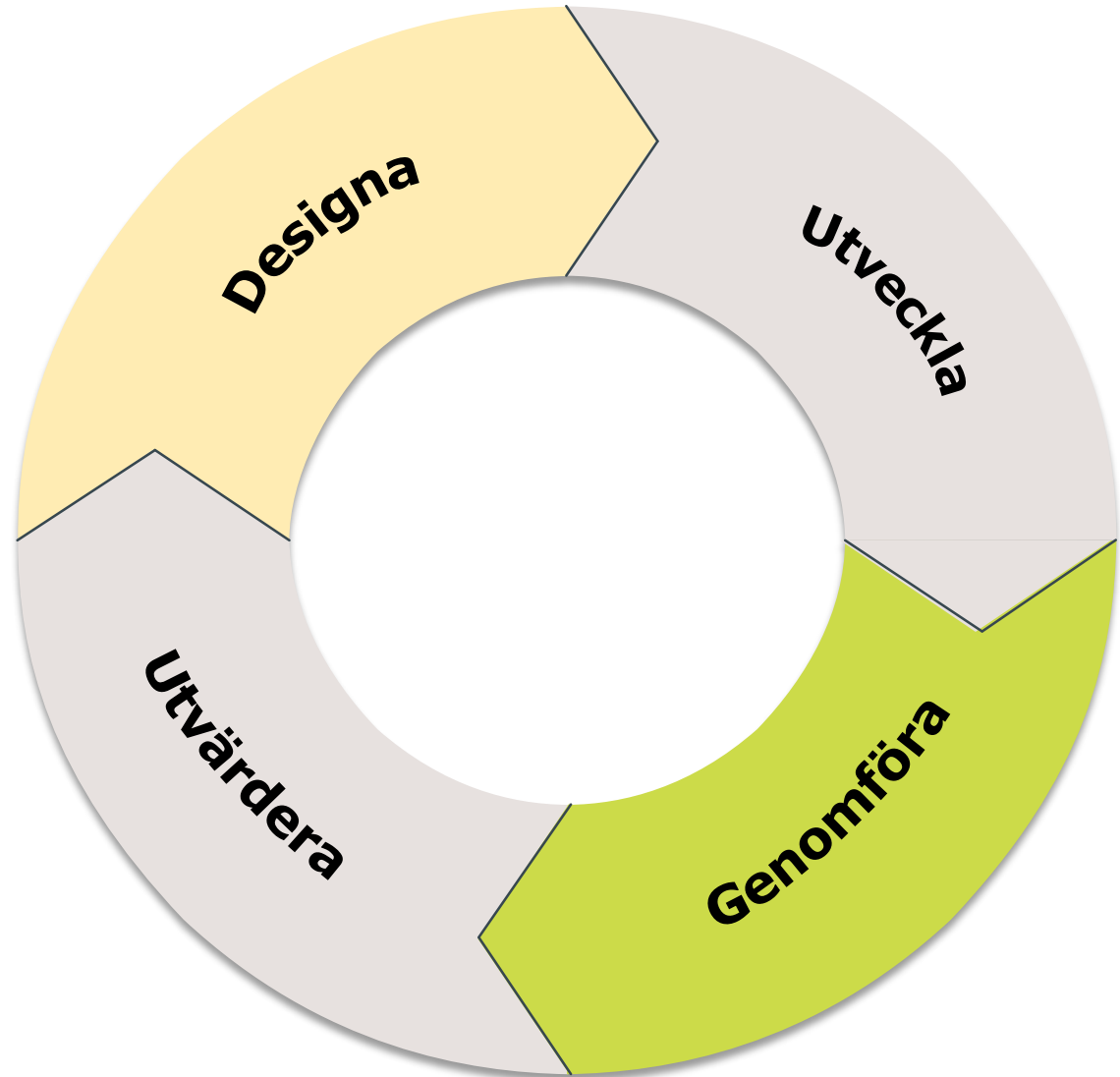
Exempel på stöd och resurser

- Ramavtal Regiongemensamma utbildningar
- Ramavtal Digitala utbildningar
- Utbildningar inom pedagogik och lärande i Lärportalen
- Riktlinje Kompetensutveckling och lärande samt pedagogiska grundprinciper
- Stöd kring språk och tillgänglighet

Exempel på saker att göra

- Utveckla innehåll och övningar, t ex bilder, filmer, H5P, manus, körschema, övningar, Powerpoint-presentationer etc
- Avropa produktion eller utbildning från ramavtal
- Förbereda utbildningsadministration, t ex upplägg i Lärportalen och bokning av lokaler
- Göra tillgänglighetsgranskning
- Ta fram kommunikationsplan
- Genomföra eventuell pilotutbildning

En utbildnings livscykel

Genomföra

I den här fasen genomförs själva utbildningen, oavsett form. Det som planerades och förbereddes i tidigare faser kommer nu deltagarna till nytta.

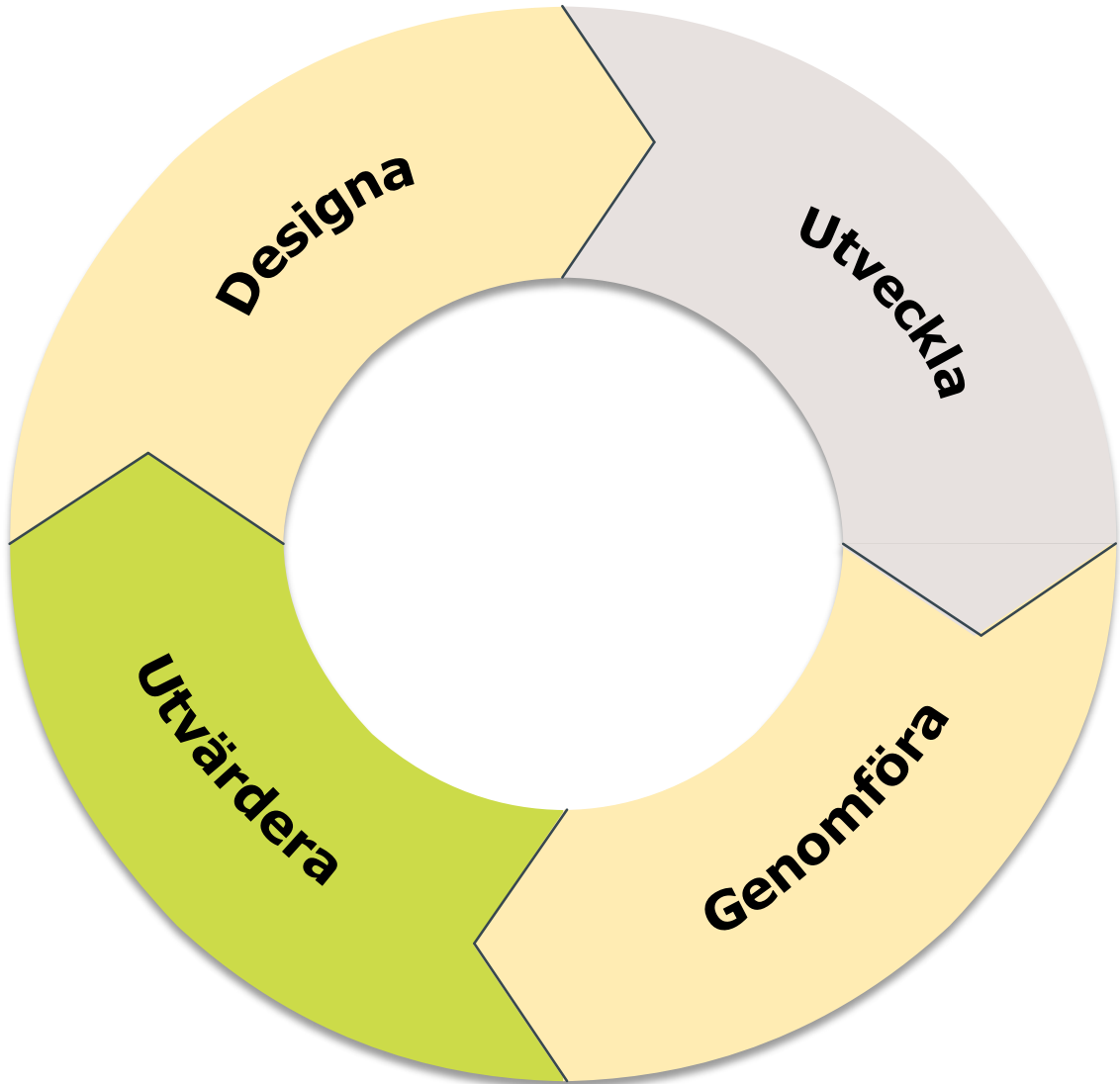
Exempel på roller som behövs i denna fas

- Kontaktperson och ansvarig i Lärportalen
- Utbildare, handledare etc
- Administrativ koordinator

Exempel på saker att göra

- Utbilda, handleda, facilitera
- Bedöma och examinera
- Stötta och ge support till deltagare och utbildare
- Hantera utbildningsmaterial och resurser så som funktioner i Lärportalen och teknik i lokaler
- Efterarbete så som utvärdering och fakturering
- Dokumentera eventuella problem som uppstår

En utbildnings livscykel

Utvärdera

I den här fasen utvärderas utbildningen och den effekt den gett i verksamheten. Här utvärderas också om arbetssätten kring hanteringen av utbildningen är funktionella. Resultatet i utvärderingen ligger till grund för förbättringar av utbildningen eller kan utgöra input till andra insatser. Besluten och planeringen om vad och hur utvärderingen ska ske görs i designfasen.

Exempel på aspekter att fånga in

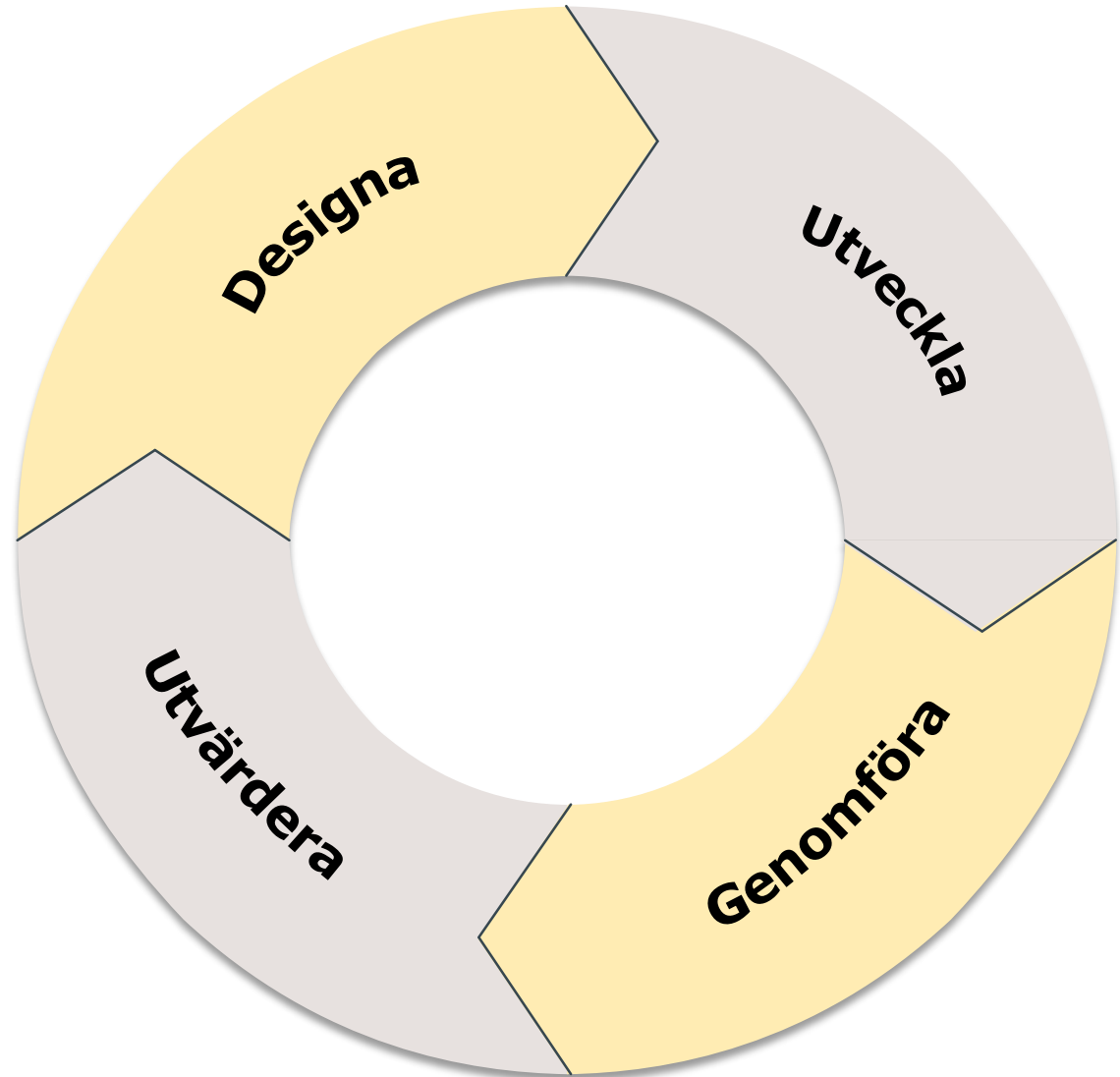
- När utbildningen önskad effekt?
- Vilket lärande uppstår?
- Är arbetssätten och utbildningsadministrationen funktionella?
- Vilka förbättringar behöver göras?

Läs mer om utvärdering på VGR Akademin webbplats:
[Utvärdera - VGR Akademin \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Fyra nivåer för utvärdering av utbildning

- Reaktion: fångar upplevelsen, använd t ex enkät. Hur upplevde deltagaren utbildningen? (metod istället för fråga?)
- Lärande: På vilket sätt ökade deltagarnas kunskapsnivå och kompetens?
- Beteendeförändring: Hur har beteenden och arbetssätt förändrats?
- Resultat/effekt: Vilken effekt har uppnåtts i verksamheten till följd av utbildningen?

En utbildnings livscykel

Avsluta

I den här fasen avslutas utbildningen. En utbildning kan genomföras många gånger eller vara en engångsföreteelse. Oavsett behöver det göras ett tydligt avslut när utbildningen inte längre är relevant. Utbildningens avslut planeras i designfasen.

Exempel på aspekter att fånga in

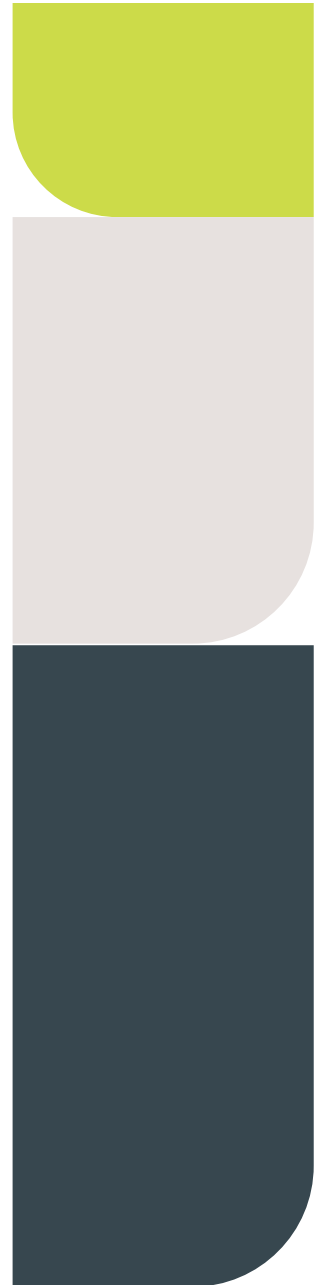
- Varför ska utbildningen avslutas och när? Vad bestämdes under designfasen?
- Vad finns det för eventuella konsekvenser med att avsluta utbildningen, vad/vem/vilka påverkas?
- Vem tar beslut om avslut?
- Vad säger er dokumenthanteringsplan?
- Sammanställ och sprid lärdomar från processen.

Exempel på saker att göra

- Besluta om att avsluta utbildningen
- Avpublicera utbildningen i Lärportalen
- Kommunicera avslut till andra som påverkas och rensa relaterad information/länkningar
- Arkivera enligt aktuell dokumenthanteringsplan

Mer information och kontakt

- [VGR Akademin - utbildning och kompetensutveckling \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)
- [Riktlinje för kompetensutveckling och lärande i Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)
- Kontakt: vgrakademin@vgregion.se

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN